

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ സുന്ദരകാണ്ഡേ

॥ ഷട്ചത്യാരിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| ഷട്ചത്യാരിംശഃ സർഗഃ ||

രാവണസ്യ പഞ്ചസേനാപതിനാം വധഃ

ഹതാൻ മന്ത്രിസുതാൻ ബുദ്ധ്യാ

വാനരേണ മഹാത്മനാ |

രാവണഃ സംവൃതാകാര -

ശ്ചകാര മതിമുത്തമാം || 5.46.1 ||

സ വിരൂപാക്ഷയുപാക്ഷൗ

ദുർധരം ചൈവ രാക്ഷസം |

പ്രഘസം ഭാസകർണം ച

പഞ്ച സേനാഗ്രനായകാൻ || 5.46.2 ||

സന്ദിദേശ ദശഗ്രീവോ

വീരാൻ നയവിശാരദാൻ |

ഹനുമദ്ഗ്രഹണേവ്യഗ്രാൻ

വായുവേഗസമാൻ യുധി || 5.46.3 ||

യാത സേനാഗ്രഗാഃ സർവേ

മഹാബലപരിഗ്രഹാഃ |

സവാജിരഥമാതംഗാഃ

സ കപിഃ ശാസ്യതാമിതി || 5.46.4 ||

യത്തൈശ്ച ഖലു ഭാവ്യം സ്യാത്

തമാസാദ്യ വനാലയം |

കർമ ചാപി സമാധേയം
ദേശകാലാവിരോധിതം || 5.46.5 ||

ന ഹൃഹം തം കപിം മൻയേ
കർമണാ പ്രതി തർകയൻ |
സർവമാ തൻമഹദ് ഭൂതം
മഹാബലപരിഗ്രഹം || 5.46.6 ||

വാനരോയമിതി ഇണാത്യാ
നഹി ശുദ്ധ്യതി മേ മനഃ |
നൈവാഹം തം കപിം മൻയേ
യഥേയം പ്രസ്തുതാ കഥാ || 5.46.7 ||

ഭവേദിന്ദ്രേണ വാ സൃഷ്ട -
മസ്മദർഥം തപോബലാത് |
സനാഗയക്ഷഗന്ധർവ -
ദേവാസുരമഹർഷയഃ || 5.46.8 ||

യുഷ്ടാദിഃ പ്രഹിതൈഃ സർവൈ -
ർമയാ സഹ വിനിർജ്ജിതാഃ |
തൈരവശ്യം വിധാതവ്യം
വ്യലീകം കിഞ്ചിദേവ നഃ || 5.46.9 ||

തദേവ നാത്ര സന്ദേഹഃ
പ്രസഹ്യ പരിഗൃഹ്യതാം |
യാത സേനാഗ്രഗാഃ സർവേ
മഹാബലപരിഗ്രഹാഃ || 5.46.10 ||

സവാജ്ജിരഥമാതംഗാഃ
സ കപിഃ ശാസ്യതാമിതി |

നാവമന്യോ ഭവദ്ഭിശ്ച
കപിർധീരപരാക്രമഃ || 5.46.11 ||

ദൃഷ്ട്വാ ഹി ഹരയഃ പൂർവേ
മയാ വിപുലവിക്രമാഃ |
വാലീ ച സഹ സുഗ്രീവോ
ജാംബവാംശ്ച മഹാബലഃ || 5.46.12 ||

നീലഃ സേനാപതിശ്ചൈവ
യേ ചാന്യേ ദ്വിവിദാദയഃ |
നൈവ തേഷാം ഗതിർഭീമാ
ന തേജോ ന പരാക്രമഃ || 5.46.13 ||

ന മതിർന ബലോത്സാഹോ
ന രൂപപരികൽപനം |
മഹത്സത്യമിദം ജേതയം
കപിരൂപം വ്യവസ്ഥിതം || 5.46.14 ||

പ്രയത്നം മഹദാസ്ഥായ
ക്രിയതാമസ്യ നിഗ്രഹഃ |
കാമം ലോകാന്യായഃ സേന്ദ്രാഃ
സസുരാസുരമാനവാഃ || 5.46.15 ||

ഭവതാമഗ്രതഃ സ്ഥാതും
ന പർയാപ്താ രണാജിരേ |
തഥാപി തു നയജേതേന
ജയമാകാക്ഷതാ രണേ || 5.46.16 ||

ആത്മാ രക്ഷ്യഃ പ്രയത്നേന
യുദ്ധസിദ്ധിർഹി ചഞ്ചലാ |

തേ സ്വാമീവചനം സർവേ
പ്രതിഗൃഹ്യ മഹൗജസഃ ||5.46.17 ||

സമുത്പേതുർമഹാവേഗാ
ഹുതാശസമതേജസഃ |
രഥൈശ്ച മത്തൈർനാഗൈശ്ച
വാജിഭിശ്ച മഹാജവൈഃ ||5.46.18 ||

ശസ്ത്രൈശ്ച വിവിധൈസ്സീക്ഷ്ണൈഃ
സർവൈശ്ചോപഹിതാ ബലൈഃ |
തതസ്തു ദദ്യൂശൂർവീരാ
ദീപ്യമാനം മഹാകപിം ||5.46.19 ||

രശ്മിമന്തമിവോദ്യന്തം
സ്വതേജോരശ്മിമാലിനം |
തോരണസ്ഥം മഹാവേഗം
മഹാസത്ത്വം മഹാബലം ||5.46.20 ||

മഹാമതിം മഹോത്സാഹം
മഹാകായം മഹാഭുജം |
തം സമീക്ഷ്യവ തേ സർവേ
ദിക്ഷു സർവാസ്വവസ്ഥിതാഃ ||5.46.21 ||

തൈസ്തൈഃ പ്രഹരണൈർഭീമൈ -
രഭിപേതുസ്തതസ്തതഃ |
തസ്യ പഞ്ചായസാസ്സീക്ഷ്ണാഃ
സിതാഃ പീതമുഖാഃ ശരാഃ |
ശിരസ്യുത്പലപത്രാഭാ
ദൂർധരേണ നിപാതിതാഃ ||5.46.22 ||

സ തൈഃ പഞ്ചഭിരാവിധഃ
 ശരൈഃ ശിരസി വാനരഃ |
 ഉത്പപാത നദൻ വ്യോല്ലി
 ദിശോ ദശ വിനാദയൻ || 5.46.23 ||

തതസ്തു ദുർധരോ വീരഃ
 സരഥഃ സജ്ജകാർമുകഃ |
 കിരൻ ശരശതൈർനൈകൈ -
 രഭിപേദേ മഹാബലഃ || 5.46.24 ||

സ കപിർവാരയാമാസ
 തം വ്യോല്ലി ശരവർഷിണം |
 വൃഷ്ടിമന്തം പയോദാന്തേ
 പയോദമിവ മാരുതഃ || 5.46.25 ||

അർദ്യമാനസ്തുതസ്തേന
 ദുർധരേണാനിലാത്മജഃ |
 ചകാര നിനദം ഭൂയോ
 വ്യവർധത ച വീർയവാൻ || 5.46.26 ||

സ ദൂരം സഹസോത്പത്യ
 ദുർധരസ്യ രഥേ ഹരിഃ |
 നിപപാത മഹാവേശോ
 വിദ്യുദ്രാശിർഗിരാവിവ || 5.46.27 ||

തതഃ സ മമിതാഷ്ടാശ്വം
 രഥം ഭഗ്നാക്ഷകുബരം |
 വിഹായ ന്ധപതദ് ഭൂമൗ
 ദുർധരസ്ത്യക്തജീവിതഃ || 5.46.28 ||

തം വിരുപാക്ഷയുപാക്ഷൗ
 ദൃഷ്ട്യാ നിപതിതം ഭൂവി |
 തൗ ജാതരോഷൗ ദുർധർഷാ -
 വൃത്പേതതുരരിന്ദൗ || 5.46.29 ||

സ താഭ്യാം സഹസോത്പ്ലുത്യ
 വിഷ്ണിതോ വിമലേംബരേ |
 മുദ്ഗരാഭ്യാം മഹാബാഹു -
 ര്വക്ഷസ്യഭിഹതഃ കപിഃ || 5.46.30 ||

തയോർവേഗവതോർവേഗം
 നിഹത്യ സ മഹാബലഃ |
 നിപപാത പുനർഭൂമൗ
 സുപർണ ഇവ വേഗിതഃ || 5.46.31 ||

സ സാലവൃക്ഷമാസാഭ്യ
 സമുത്പാദ്യ ച വാനരഃ |
 താവുഭൗ രാക്ഷസൗ വീരൗ
 ജഘാന പവനാത്മജഃ || 5.46.32 ||

തതസ്താംസ്ത്രീൻ ഹതാഞ്ജ്ഞോത്യാ
 വാനരേണ തരസ്വിനാ |
 അഭിപേദേ മഹാവേഗഃ
 പ്രഹസ്യ പ്രഘസോ ബലീ || 5.46.33 ||

ഭാസകർണശ്ച സക്രൂദ്ധഃ
 ശൂലമാദായ വീര്യവാൻ |
 ഏകതഃ കപിശാർദൂലം
 യശസ്വിനമവസ്ഥിതൗ || 5.46.34 ||

പട്ടിശേന ശിതാഗ്രേണ
 പ്രഘസഃ പ്രത്യപോമയത് |
 ഭാസകർണശ്ച ശൂലേന
 രാക്ഷസഃ കപികുഞ്ജരം || 5.46.35 ||

സ താഭ്യാം വിക്ഷതൈർഗാത്രൈ -
 രസ്യശിഗ്ധതന്മൂരുഹഃ |
 അഭവദ് വാനരഃ ക്രൂദ്ധോ
 ബാലസൂർയസമപ്രഭഃ || 5.46.36 ||

സമുത്പാദ്യ ഗിരേഃ ശൃംഗം
 സമൃഗവ്യാലപാദപം |
 ജഘാന ഹനുമാൻ വീരോ
 രാക്ഷസൗ കപികുഞ്ജരഃ |
 ഗിരിശൃംഗസുനിഷ്ഠിഷ്ടൗ
 തിലശസ്തൗ ബഭൂവതുഃ || 5.46.37 ||

തതസ്തേഷ്വവസനേഷു
 സേനാപതിഷു പഞ്ചസു |
 ബലം തദവശേഷം തു
 നാശയാമാസ വാനരഃ || 5.46.38 ||

അശ്വൈരശ്വാൻ ഗജൈർനാഗാൻ
 യോധൈർയോധാൻ രഥൈ രഥാൻ |
 സ കപീർനാശയാമാസ
 സഹസ്രാക്ഷ ഇവാസുരാൻ || 5.46.39 ||

ഹയൈർനാഗൈസ്തൂരംഗൈശ്ച
 ഭഗ്നാക്ഷൈശ്ച മഹാരഥൈഃ |

ഹതൈശ്ച രാക്ഷസൈർഭൂമി

രുദ്ധമാർഗാ സമന്തതഃ || 5.46.40 ||

തതഃ കപിസ്താൻ ധൃജിനീപതീൻ രണേ

നിഹത്യ വീരാൻ സബലാൻ സവാഹനാൻ |

തഥൈവ വീരഃ പരിഗൃഹ്യ തോരണം

കൃതക്ഷണം കാല ഇവ പ്രജാക്ഷയേ || 5.46.41 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ

സുന്ദരകാണ്ഡേ ഷട്ചത്വരിംശഃ സർഗഃ ||